

SVĚŠTOVĀ• DEN VODY

ĀšterĀ½, 20 bĀ™ezen 2018

Voda, a hlavnĀ› pitnĀ› nezĀ›vadnĀ› voda, je jednĀ›m z nejvĀ›tších bohatstvĀ›, které nĀ›m nĀ›e planeta dĀ›vĀ›, a i z tĀ›chto dĀ›vodĀ› byl roku 1993 Organizaci spojenĀ›ch nĀ›rodĀ› 22. bĀ™ezen vyhlĀ›šen SvĀ›tovĀ›m dnem vody. V tento den si zĀ›roveĀ› pĀ™ipomĀ›nĀ›me, Ā›e na svĀ›tĀ› Ā›ije pĀ™es miliardu lidí, kteĀ™i mají nedostatek pitnĀ› vody a jsou pĀ™ na svĀ›m zdraví.

Podle oficiĀ›lnĀ›ch zdrojĀ› se 80 % procent odpadnĀ› vody, kterou lidstvo vyprodukuje, vracĀ› zpĀ›t do ekosystĀ›mu bez toho, aby byla upravena nebo znovu pouĀ›ita. 1,7 miliardy lidí vyuĀ›ivĀ› zdroje pitnĀ› vody kontaminovanĀ› fekĀ›liemi, které mohou zpĀ›sobit cholera, ůplavici, bĀ™išnĀ› tyfus nebo obrnu. VĀ›ce jak 663 milionĀ› lidí nemĀ› pĀ™Ā›stup k bezpeĀ›nĀ›mu zdroji pitnĀ› vody. Do roku 2050 bude Ā›it tĀ›mĀ› 70 % lidí ve mĀ›stech (ve srovnĀ›nĀ› s dnešnĀ›mi 50 %). A prĀ›vĀ› mĀ› v rozvojovĀ›ch zemĀ›ch nemĀ›jĀ› adekvĀ›tnĀ› infrastrukturu a zdroje pro efektivnĀ› a udrĀ›itelnĀ› vyuĀ›itĀ› odpadnĀ›ch vod. PĀ™Ā›mĀ› moĀ›nosti jsou obrovskĀ›. BezpeĀ›nĀ› upravenĀ› odpadnĀ› vody mohou slouĀ›it jako zdroj energie, Ā›ivin i dalších recyklovatelnĀ›ch materiĀ›lĀ›. JednĀ›m z nejvĀ›tších problĀ›mĀ› hospodaĀ™enĀ› s vodou budou do budoucnosti rozevĀ›rĀ›jĀ› se nĀ›Ā›ky mezi její spotĀ™ebou a dostupnĀ›stĀ›. V Ā›eskĀ› republice sice klesĀ› spotĀ™eba pitnĀ› vody, zĀ›roveĀ› ale v dĀ›sledkĀ› probĀ›hĀ›jĀ› zmĀ›ny klimatu klesĀ› i dostupnost vody. Voda u nĀ›s není v dobrĀ› kondici, protoĀ›e velkĀ› Ā›Ā›st povrchovĀ›ch vod je kontaminovĀ›na splachy z polĀ› a odpadnĀ›mi vodami.

V dĀ›sledkĀ› probĀ›hĀ›jĀ› zmĀ›ny klimatu, která pĀ™inĀ› Ā›astĀ›jší extrémnĀ› projevy poĀ›asĀ›, je kromĀ› povodnutno zvlĀ›dat i dlouhotrvĀ›jĀ› sucha. Jen si vzpomeĀ›te, na minulĀ› lĀ›ta.. A prĀ›vĀ› technologickĀ› inovace budou jednĀ›m z nĀ›strojĀ›, který pomĀ›e minimalizovat dopady sucha a nedostatku vody na lidskĀ› Ā›ivoty a zdraví, Ā›ivotnĀ› prostĀ™edĀ›, ekonomiku a spoleĀ›nost. HlavnĀ› je udrĀ›et vodu v krajinĀ›, nejlĀ›pe pĀ™Ā›rodnĀ› blĀ›zkĀ›m opatĀ™enĀ›m, jako jsou zdravĀ› a pestroNaopak zmenšovat by se mĀ›la plocha nevhodnĀ› obdĀ›lĀ›vanĀ› zemĀ›dĀ›lskĀ› pĀ›dy. Ta nejen, Ā›e zachycuje mĀ›nĀ› vody, ale kaĀ›dĀ›m rokem tuto schopnost ztrĀ›cĀ›. PrĀ›vĀ› problĀ›my se zadrĀ›ovĀ›nĀ›m vody v krajinĀ› a naklĀ›dĀ›nĀ› s vodou v prĀ›myslu i domĀ›cnostech povaĀ›uje za jeden z klĀ›ovĀ›ch problĀ›mĀ› StrategickĀ› rĀ›mec Ā›eskĀ› republika 2030. Ten kromĀ› jinĀ›ho navrhuje, aby se po ukonĀ›enĀ› smluv se zahraniĀ›nĀ›mi partnery vrĀ›tilo provozovĀ›nĀ› vodĀ›renskĀ› infrastruktury do pravomoci mĀ›st a stĀ›tu. Ono ůspornĀ› naklĀ›dĀ›nĀ› s vodou nebylo v Ā›eskĀ› kotlinĀ› po staletĀ› dĀ›leĀ›itĀ›m tĀ›matem. Naopak mĀ›rnĀ› podnebĀ› s dostatkem srĀ›ek bylo vhodnĀ› pro ůspĀ›snĀ› zemĀ›dĀ›lstvĀ› a pro rozvoj hospodaĀ™sky vyspĀ›lĀ› zemĀ›.

"Rostliny zavlaĀ›uje kapkou po kapce systĀ›m plastovĀ›ch trubek, v praĀ›kĀ›ch i na zĀ›chodech protĀ›kĀ› vĀ›hradnĀ› dešovĀ› voda a na polĀ›ch roste speciĀ›lnĀ› suchomilnĀ› obilĀ›" Ano, i tak by mohla vypadat Ā›eskĀ› realita za pĀ›r desĀ›tek let. Mj. takto totiĀ› funguje vodnĀ› hospodaĀ™stvĀ› v Izraeli, které popisuje kniha „BudiĀ› voda“, Setha M. Siegela. Tato poušnĀ› zemĀ› se špiĀ›kovĀ› vyrovnĀ›vĀ› s nepĀ™Ā›znĀ›vĀ›mi podmĀ›nkami a je schopnĀ› provozovat Ā›ivotaschopnĀ› vodnĀ› hospodaĀ™stvĀ›. "Izrael je zemĀ›, která se s nedostatkem vody potĀ›kĀ› po celou dobu svĀ› existence. PĀ™esto tato zemĀ› dokĀ›zala vyĀ™ešit vlastnĀ› problĀ›my s vodou. A dokonce jĀ› mĀ› takovĀ› nadbytek, Ā›e dodĀ›vĀ› vodu sousednĀ›m zemĀ›m. A navzdory velmi omezenĀ›m zdrojĀ›m vody, rychle rostoucí populaci i ekonomice, a mnohdy nepĀ™Ā›telsky naladĀ›nĀ›m sousednĀ›m zemĀ›m, si dlouhodobĀ› udrĀ›uje nĀ›skok v oblasti vodohospodaĀ™skĀ›ch inovacĀ›. Je Ā›e neuvĀ›Ā™itelnĀ›, jak lze zmĀ›nit vyprahlou zemĀ› ve vodnĀ› velmoc.

StĀ›t Izrael šel tak daleko, Ā›e vodu prohlĀ›sil za kolektivnĀ› majetek. Druhou poloĀ›kou v receptu na ůspĀ›chu byla sĀ›zka na chytrĀ› Ā™ešenĀ›, zejmĀ›na v zemĀ›dĀ›lstvĀ›, která pĀ™Ā›inesla pĀ™elomovĀ› inovace. JednĀ›m z nich bylo zdokonalenĀ› zalĀ›vĀ›nĀ› pomocĀ› kapkovĀ› zĀ›vlahy. PĀ™mĀ› nĀ›m se spotĀ™ebovĀ›vĀ› extrémnĀ› malĀ› mnoĀ›stvĀ› vody, doslova jednotlivĀ› kapky. Došlo takĀ› na šlechtĀ›nĀ› suchu odolnĀ›ch odrĀ›d nebo na technologie na odsolovĀ›nĀ› vody. DĀ›ky maximĀ›lnĀ› ůspornĀ›mu naklĀ›dĀ›nĀ› s vodou se jako vedlejšĀ› produkt podaĀ™ilo vybudovat Ā›ivotaschopnĀ› prĀ›mysl zamĀ›nĀ›nĀ› na vodnĀ› technologie. Dnes izraelskĀ› firmy pĀ™edstavujĀ› jednĀ›ku ve vodnĀ›ch technologiĀ›ch a vyvĀ›Ā› svĀ›ta nejen zĀ›vlahovĀ› systĀ›my, ale i systĀ›my pro mĀ›Ā™enĀ› spotĀ™eby vody nebo dokonce snĀ›Ā›nĀ› dĀ›la.

DalšĀ› izraelskou inspiracĀ› mĀ›e bĀ›t propracovĀ›nĀ› systĀ›m naklĀ›dĀ›nĀ› s odpadnĀ› vodou, jak v zemĀ›dĀ›lstvĀ›, tak v prĀ›myslu. PodobnĀ› pĀ™Ā›snĀ› systĀ›m je i u distribuce pitnĀ› vody, kde si dovolĀ› jen šest procent ztrĀ›t v rozvodnĀ› sĀ›ti. To ztrĀ›ty v praĀ›skĀ› sĀ›ti dosahujĀ› hodnoty kolem 20 %, pĀ™ed dvaceti lety byly ale tyto ztrĀ›ty dokonce vĀ›ce neĀ› dvojnĀ›sobnĀ›. PrĀ›mĀ›rnou roĀ›nĀ› spotĀ™ebu pitnĀ› vody na obyvatele Prahy PVK (PraĀ›skĀ› vodovody a kanalizace) zveĀ™ejnily naposled v roce 2016. Tehdy ji vyĀ›islily na 39,5 metru krychlovĀ›ch, tedy 108 litrĀ›. V porovnĀ›nĀ› s ostatnĀ›mi regiony jde o nejvyšscaron;Ā› spotĀ™ebu v Ā›esku... MusĀ›me pĀ™estat vodou plĀ›tvat - pokud ještĀ› nĀ›jakou mĀ›me! d@niela zdroj: internet